

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Seminārs par aktualitātēm bīstamo kravu pārvadājumos

2022.gada 8.septembrī, Rīgā

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Semināra mērķis – uzlabot informācijas apmaiņu starp valsts institūcijām un bīstamo kravu pārvadājumos iesaistītajiem komersantiem.

A.Dunskis,
Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Grozījumi dzelzceļa nozares tiesiskajā regulējumā

D.Lācis, Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Ceturtā dzelzceļa tiesību aktu pakotne

2020.gada 16.jūnijs

- ***Drošības direktīva*** (Eiropas Parlamenta un Padomes 2016.gada 11.maija direktīva (ES) 2016/798 par dzelzceļa drošību)
- ***Interoperabilitātes direktīva*** (Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīva (ES) 2016/797 par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Eiropas Savienībā)
- ***ERA regula*** (Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija Regula 2016/796/ES par Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūru, ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 881/2004)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Pamatprincips

Tiesību akti Latvijā

Eiropas Savienības regulām un Latvijas
likumiem un MK noteikumiem vienāds spēks

Tiesību aktu hierarhija:

**Dzelzceļa likums un MK
noteikumi**, kuros pārņemtas
Direktīvu prasības

Tieši piemērojamie
Eiropas Savienības tiesību
akti – **Regulas**

Nacionālās prasības - piemērojamie tiesību akti, kuri ietver
dzelzceļa drošības vai tehniskās prasības, kas nav ar
Eiropas Savienības tiesību aktiem noteiktās dzelzceļa
drošības vai tehniskās prasības, un kuri ir paziņoti ERA un
Eiropas Komisijai (piemēram, TEN)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Tieši piemērojamie Eiropas Savienības tiesību akti

- kopīgās drošības metodes (CSM)
- savstarpējas izmantojamības tehniskās specifikācijas (SITS)
- procedūru praktiskās kārtības
- citi

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Latvijas normatīvajos aktos pārņemtās ES prasības

- Praktiski visi 2020.gada grozījumi Dzelzceļa likumā un MK noteikumi Nr. 374 «Dzelzceļa savstarpējas izmantojamības noteikumi» un MK Nr.375 «Dzelzceļa drošības noteikumi»
- Tehniskais stūrakmens – MK noteikumu Nr.374 1.pielikums **Pamatprasības**

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Dzelzceļa sistēmas dalībnieki un to loma dzelzceļa drošības uzturēšanā

Stūrakmens:

- Dzelzceļa likuma 36.⁴ pants. **Dzelzceļa sistēmas dalībnieku loma dzelzceļa drošības pilnveidošanā un paaugstināšanā**

nodrošināt dzelzceļa drošības uzturēšanu kopumā un, kad tas ir praktiski iespējams, pastāvīgi to paaugstināt, ņemot vērā **normatīvos aktus, tieši piemērojamos Eiropas Savienības tiesību aktus** un starptautiskos noteikumus, kā arī zinātnes un tehnikas progresu un **piešķirot prioritāti negadījumu novēršanai (prevencija)**

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Drošības sertifikācija

Dzelzceļa sistēmas dalībnieks	Dzelzceļa drošības nodrošinājuma sistēma	Sertifikācijas apliecinājums	Sertifikācijas vide	Sertifikācijas tiesiskais pamats
Pāravadātājs un manevru darbu veicējs	Drošības pārvaldības sistēma	Vienotais drošības sertifikāts	OSS	Regula 2018/763
Infrastrukturā pārvaldītājs	Drošības pārvaldības sistēma	Drošības apliecība	Inspekcija	Regula 2019/780
Pārējie dalībnieki	Dokumentēta drošības uzraudzības sistēma	Drošības apliecība	Inspekcija	MK noteikumi Nr.375
Par ritekļa tehnisko apkopi atbildīgā struktūrvienība ECM	Ritekļa tehniskās apkopes sistēma	ES ECM sertifikāts	Inspekcija (Latvijā)	Regula 2019/779
		1520 ECM sertifikāts	Inspekcija	MK noteikumi Nr.375

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Plānotie grozījumi Bīstamo kravu aprites likumā

Iemesli

- COVID-19 pandēmijas radītā nepieciešamība strauji pieņemt lēmumus
- ADR nosaukuma maiņa (*svītrots «Eiropas valstu»*)
- ***Vienots regulējums attiecībā uz bīstamo kravu pārvadājumu drošības konsultantu kvalifikāciju un darbību***

Plānotie grozījumi Bīstamo kravu aprites likumā

3. Papildināt likumu ar 11.¹ pantu šādā redakcijā:

” **11.¹ pants. Drošības konsultanti (padomnieki)**

(1) Šā likuma 3.panta trešajā un ceturtajā daļā norādītajos starptautiskajos līgumos noteiktie bīstamo kravu aprites dalībnieki autopārvadājumu vai dzelzceļa pārvadājumu jomā pirms darbības bīstamo kravu aprites jomā uzsākšanas norīko drošības konsultantu (padomnieku), kurš atbild par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu aprites jomā un kontrolē to ievērošanu, kā arī atbild par riska samazināšanu cilvēka dzīvībai, veselībai, personas mantai vai videi.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā šā likuma 3.panta trešajā un ceturtajā daļā norādītajos starptautiskajos līgumos noteiktās prasības tiek piemērotas Latvijā, prasības drošības konsultanta (padomnieka) profesionālās kvalifikācijas sertifikāta iegūšanai un eksaminācijas kārtību, kā arī prasības mācību kursiem un to uzraudzībai.”

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Informācija par drošības padomnieku atskaitēm un aptaujas lapas par darbības veikšanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā aizpildīšanu

Gunta Priedniece
Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Drošības konsultanta (padomnieka) gada pārskats. Būtiskākās nepilnības

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Drošības konsultants (padomnieks) sagatavo un līdz kārtējā gada 1.martam iesniedz komersantam gada pārskatu par darbību bīstamo kravu pārvadāšanā iepriekšējā gadā. Pārskatu līdz kārtējā gada **1.aprīlim** komersants iesniedz Valsts dzelzceļa tehniskajā inspekcijā.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Drošības padomnieka gada pārskats par 20____. gadu

Komersants, iestāde, organizācija _____

Reģistrācijas numurs _____

Juridiskā adrese _____

Atbildīgā amatpersona _____

Drošības konsultants (padomnieks) _____

Kontaktinformācija (tālrunis, e-pasts) _____

Darbība saistīta ar bīstamo kravu _____

autopārvadājumiem ☐

dzelzceļa pārvadājumiem ☒

(atzīmēt pārvadājuma veidu)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

1. Bīstamo kravu pārvadāšana

1.1. Pārvadātas šādas bīstamās kravas:

Dzelzceļa pārvadājumi			
bīstamo kravu klase	kravas identifi- kācijas numurs	iepakošanas grupa	kravas daudzums (tonnās)
1.			
2.			
3.	UN1202; UN1203	III; II	368; 234
4.1.			
4.2.	UN1365; UN1374	III; II	280, 345
4.3.			
5.1.	UN1463	II	150
5.2.			
6.1.			
6.2.			
7.			
8.			
9.			

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

1.3. Bīstamo kravu nosūtīšanu, iekraušanu un izkraušanu (saņemšanu) veic:

1.3.1. pats komersants, iestāde, organizācija	
1.3.2. šādi komersanti, iestādes, organizācijas:	SIA «XXXXXXXX» ; AS «YYYYYYYY»

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

2. Bīstamo kravu iekraušana un izkraušana

2.1. Veikta šādu bīstamo kravu iekraušana vai izkraušana:

Dzelzceļa pārvadājumi			
bīstamo kravu klase	kravas identifi- kācijas numurs un iepakošanas grupa	kravas daudzums (tonnās)	
		iekraušana	izkraušana
1			
2			
3	1202 (III)	250	
	1203 (II)	380	
4.1			
4.2			
4.3			
5.1			
5.2			
6.1	2074 (III)	9,88	
6.2			
7			
8			
9			

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumū jomā

Mērķis – iegūt un aktualizēt informāciju par komersanta darbību bīstamo kravu pārvadājumū jomā, lai izvērtētu un plānotu uzraudzību (laika grafiks, apjoms, uzraudzības metodes).

Aptaujas lapu aizpilda uzsākot darbu ar bīstamām kravām un aktualizē vismaz vienu reizi gadā vai mainoties aptaujas lapā sniegtajai informācijai

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

Papildus aptaujas lapai, kā paskaidrojošo materiālu, var pievienot dokumentu kopijas, fotogrāfijas un citus materiālus. Ja noteiktas darbības uz līguma pamata Jums kā pakalpojumu sniedz kāds komercuzņēmums, tad jānorāda uzņēmuma nosaukums un līguma priekšmets (izvilkums no līguma).

Komerksabiedrības nosaukums:

Komerksabiedrības reģistrācijas numurs:

Atbildīgā persona, kontaktinformācija,

Vārds, uzvārds:

Amats, tālruņa numurs, e-adrese:

Aptaujas anketas aizpildīšanas datums (dd.mm.gggg.)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

*Dzelzceļa pārvadājumu likuma 50. pants un Ministru kabineta 2006.gada 21.februāra noteikumi Nr. 156 “Noteikumi par drošības konsultantu (padomnieku) norīkošanu, to profesionālo kvalifikāciju un darbību bīstamo kravu pārvadājumu jomā” un RID noteikumu 2.punkts nosaka, ka **komercsabiedrībām, kas veic bīstamo kravu pārvadājumus pa dzelzceļu, bīstamo kravu iekraušanu un izkraušanu vai citas ar šādiem pārvadājumiem saistītas darbības** (bīstamo kravu nosūtīšana, ieskaitot tukšas neattīrītas cisternas un cisternkonteinerus, transporta dokumentu noformēšana, bīstamo kravu klasificēšana vai iepakošana, cisternu, cisternkonteineru vai gāzu tvertņu piepildīšana, ekspeditoru pakalpojumu sniegšana vai manevru darbu veikšana pārvadājumos), **nepieciešams norīkot drošības konsultantu (padomnieku)**. Drošības konsultantam (padomniekam) jābūt speciāli apmācītam un noteiktā kārtībā jāsaņem profesionālās kvalifikācijas sertifikāts.*

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

1. Vai Jūsu komercsabiedrība veic darbības ar
bīstamām kravām?

☐ Nē

☐ Jā

2. Kādas darbības ar bīstamām kravām veic
komercuzņēmums?

Apraksts:

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

3. Valsts dzelzceļa tehniskajā inspekcijā ir iesniegts
Paziņojums par drošības konsultanta (padomnieka)
iecelšanu. **(MK Nr.156, II nodaļa, 7.punkts)**

☐ Nē

☐ Jā

Ja, jā, lūdzu norādīt datumu (dd.mm.gggg.), kad iesniegts paziņojums

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

Drošības konsultants

Vārds, uzvārds:

Sertifikāta numurs, sertifikāta derīguma termiņš:

Kontaktinformācija:

Tālrunis:

E-pasts:

Ir komercsabiedrības darbinieks

☐ Nē

☐ Jā

Ja nē, norādīt vienošanos/ līgumu par drošības konsultanta
pakalpojumu sniegšanu

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

4. Ar kādām procedūrām komercsabiedrība/drošības konsultants nodrošina komersanta atbilstību bīstamo kravu pārvadājumus regulējošo normatīvo aktu ievērošanu?

Skaidrojums :

RID Konsultanta pienākumi 1.8.3.3. punkts

Dokumentācija 1.3 nodaļa 1.3.3.punkts RID, (RID 1.3. un 5.2); (RID 1.4.1.2.); (RID 1.3.2.3.). (dokumentācija 5.4). (marķēšana un apzīmēšana 5.2) 7.5.8. Tīrīšana pēc izkraušanas, 7.5.8.2. punkts. (4.3.2.2. Pildījuma pakāpe) u.c.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

5. Kā ir nodrošināti Dzelzceļa pārvadājumu likuma 49.panta otrās daļas nosacījumi, par neitralizācijas līdzekļu rezerves, bīstamo kravu pārsūkņēšanas un savākšanas ierīču un glābšanas komandas bīstamo kravu pārvadāšanas laikā notikušas avārijas seku likvidēšanai esamību, kas nosūtāmi uz avārijas vietu pēc pārvadātāja, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta vai citu avārijas dienestu pieprasījuma?

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

5. Kā ir nodrošināti Dzelzceļa pārvadājumu likuma 49.panta otrās daļas nosacījumi, par **neitralizācijas līdzekļu** rezerves, bīstamo kravu **pārsūkņēšanas un savākšanas ierīču** un **glābšanas komandas** bīstamo kravu pārvadāšanas laikā notikušas avārijas seku likvidēšanai esamību, kas nosūtāmi uz avārijas vietu pēc pārvadātāja, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta vai citu avārijas dienestu pieprasījuma?

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

Komersabiedrības **rīkojums** par avārijas brigādes izveidošanu

(Cilvēku skaits glābšanas komandā; esošo aizsarglīdzekļu, aprīkojuma uzskaitījums; rīcības instrukcijas; darbinieku apmācība)

Līgums ar citu komersantu par dzelzceļa pārvadājumu likuma 49. panta otrās daļas prasību nodrošināšanu

(Komersabiedrības nosaukums ar kuru ir noslēgts līgums, līguma Nr., līguma priekšmets (izvilkums no līguma), līguma derīguma termiņš (konkrēts datums vai beztermiņa līgums))

Kādas ir **procedūras** nosūtīšanai uz avārijas vietu?

Skaidrojums:

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

6. Vai uzņēmumam ir izstrādāts **Aizsardzības plāns** saskaņā ar
RID 1.10 nodaļu (tab.1.10.3.1.2.)

☐ Nē

☐ Jā

Skaidrojums:

(Uzskaitīt aizsardzības plānā iekļauto īpašā riska potenciāla bīstamo kravu
UN numurus un nosaukumus (c.n.p. kravām papildus minēt arī tehniskos
nosaukumus))

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

7. Kā komercsabiedrības darbinieki ir informēti par bīstamību, kas var rasties, nonākot tiešā kontaktā ar aprītē esošo bīstamo kravu?

Skaidrojums:

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

8. Kādi **individuālās** aizsardzības /personiskie **aizsarglīdzekļi** ir paredzēti komercsabiedrības darbinieku aizsardzībai?

Skaidrojums:

(uzskaitīt, izvēles pamatojums)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Aptaujas lapa par normatīvo aktu ievērošanu bīstamo kravu pārvadājumu jomā

9. Vai komercuzņēmumā ir izvērtēti **riski**, kas var radīt apdraudējumu, veicot darbības ar jūsu komercsabiedrības aprītē esošajām bīstamajām kravām?

☐ Nē

☐ Jā

Skaidrojums:

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Jautājumi!

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Informācija par grozījumiem RID noteikumos un SMGS 2.pielikumā.

.

D.Lācis,
Valsts dzelzceļa tehniskā inspekcija

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Grozījumi RID noteikumos, kas stājās spēkā 2021.gada 1.janvārī

- Grozījumi, kas pielāgo bīstamo kravu pārvadājumu noteikumus zinātnes un tehnikas attīstībai.
- RID noteikumus atjaunina ik pēc diviem gadiem.
- Kārtējā grozījumu RID noteikumos pakete ir pieņemta un stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī ar pārejas periodu līdz 2021. gada 30. jūnijam.
- Aktuālā RID redakcija latviešu valodā ir pieejama VDzTI tīmekļa vietnē
<https://www.vdzti.gov.lv/lv/media/275/download>

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Grozījumi SMGS 2.pielikumā

- Grozījumi SMGS 2.pielikumā stājās spēkā 2021. gada 1.jūlijā ar pārejas periodu līdz 2021. gada 31.decembrim.
- Grozījumi ietver 2021.gada RID izmaiņas
- 2022.gada 1.jūlijā stājās spēkā papildus grozījumi SMGS 2.pielikumā, kas ir saistīti ar jaunas 6.20.nodaļas ieviešanu.
- Aktuālā SMGS 2.pielikuma redakcija krievu valodā ir pieejama VDzTI mājas lapā
- <https://www.vdzti.gov.lv/ru/media/650/download>

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

SMGS 2.pielikuma 6.20.nodaļa

- 6.20.nodaļa – prasības 1520 mm sliežu ceļa platuma cisternvagoniem.
- 6.8.nodaļa – prasības pārējiem cisternvagoniem un cisternkonteineriem. 6.8.nodaļa pēc prasībām ir identiska RID noteikumu saturam.
- 4.3.nodaļa sasaista kopā gan 6.8. gan 6.20.nodaļu prasības

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

SMGS 2.pielikuma 6.20.nodaļa Piemērošana.

- Latvijā 1520 mm sliežu ceļa platuma cisternvagoniem 6.20.nodaļas prasības piemērojamas tikai attiecībā uz cisternvagonu konstrukciju un aprīkojumu.
- Attiecībā uz cisternvagonu atbilstības novērtēšanu un periodisko inspicēšanu piemērojamas RID 6.8.nodaļas prasības

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Būtiskākās izmaiņas noteikumos 2021.gadā

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Klasifikācija

- Terminoloģijas attiecībā uz radioaktīviem materiāliem precizēšana
- Izstrādājumu, kas satur bīstamas kravas, klasificēšana ar c.n.p. ierakstu (ANO numuriem no 3537 līdz 3548) (atkārtojums)

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Izstrādājumi, kas satur bīstamas kravas, c.n.p.

2019.gadā ar pārejas laiku līdz 2022.gada 31.decembrim svītrots 1.1.3.1. b) apakšpunkta izņēmums:

«RID noteikumi neattiecas uz:

b) tādu iekārtu vai aprīkojuma pārvadājumiem, kas nav norādīti RID un kuru iekšējā vai funkcionālajā aprīkojumā ir bīstamas kravas, ar noteikumu, ka ir veikti pasākumi, lai parastos pārvadāšanas apstākļos nenotiktu kravas satura noplūde»

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Izstrādājumi, kas satur bīstamas kravas, c.n.p. – ANO numuri

3537	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR TOKSISKU GĀZI, C.N.P.	2	6F		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3538	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR NEUZLIESMOJOŠU, NETOKSISKU GĀZI, C.N.P.	2	6A		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3539	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR TOKSISKU GĀZI, C.N.P.	2	6T		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3540	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR UZLIESMOJOŠU ŠĶIDRUMU, C.N.P.	3	F3		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3541	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR UZLIESMOJOŠU CIETU VIELU, C.N.P.	4.1	F4		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3542	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR PAŠUZLIESMOJOŠAS VIELAS, C.N.P.	4.2	S6		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3543	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR VIELU, KAS SASKARĒ AR ŪDENI IZDALĀ UZLIESMOJOŠAS GĀZES, C.N.P.	4.3	W3		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3544	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR OKSIDĒJOŠU VIELU, C.N.P.	5.1	O3		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3545	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR ORGANISKU PEROKSĪDU, C.N.P.	5.2	P1		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3546	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR TOKSISKU VIELU, C.N.P.	6.1	T10		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3547	IZSTRĀDĀJUMI, SATUR KOROZĪVU VIELU, C.N.P.	8	C11		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4
3548	PĀRĒJĀS BĪSTAMĀS KRAVAS SATUROŠI IZSTRĀDĀJUMI, C.N.P.	9	M11		Skatīt 5.2.2.1.1 2	274 667 673	0	E0	P006 LP03								4

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Izstrādājumi, kas satur bīstamas kravas, c.n.p. – klasifikācija

2.1.5. Izstrādājuma klasificēšana par bīstamu kravu saturošu izstrādājumu, c.n.p.

PIEZĪME. Attiecībā uz izstrādājumiem, kuriem nav oficiāla kravas nosaukuma un kuri satur bīstamas kravas tikai atļauto ierobežoto daudzumu ietvaros, kas norādīti 3.2. nodaļas A tabulas 7.a slejā, drīkst piemērot ANO nr. 3363 un 3.3. nodaļas īpašos noteikumus 301 un 672.

2.1.5.1. Bīstamas kravas saturošus izstrādājumus drīkst klasificēt atbilstoši tajās esošo bīstamo kravu oficiālajam kravas nosaukumam kā noteikts citur *RID* prasībās vai saskaņā ar šo sadaļu.

Šajā sadaļā “izstrādājums” ir iekārta, aparāts vai citas ierīces, kas satur vienu vai vairākas bīstamās kravas (vai to atlikumus), kas ir izstrādājuma neatņemams elements, kurš nepieciešams tā funkcionēšanai un nevar tikt izņemts pārvadājuma nolūkā.

Iekšējais iepakojums nav izstrādājums.

2.1.5.2.

2.1.5.3. Šo sadaļu nepiemēro izstrādājumiem, kuriem 3.2. nodaļas A tabulā jau ir konkrētāks oficiālais kravas nosaukums.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Izstrādājumi, kas satur bīstamas kravas, c.n.p. – klasifikācija

2.1.5. Izstrādājuma klasificēšana par bīstamu kravu saturošu izstrādājumu, c.n.p.

...

2.1.5.4. Šo sadaļu nepiemēro 1., 6.2., 7. klases bīstamajām kravām vai izstrādājumos esošam radioaktīvajam materiālam.

2.1.5.5. Bīstamās kravas saturošiem izstrādājumiem piešķir atbilstošu klasi, ko nosaka pēc izstrādājumā esošajām bīstamajām kravām piemītošās bīstamības, ja nepieciešams izmantojot 2.1.3.10. punkta bīstamību prioritātes tabulu. Ja izstrādājums satur bīstamās kravas, kurām piešķirta 9. klase, uzskata, ka visas citas izstrādājumā esošās bīstamās vielas rada lielāku bīstamību.

2.1.5.6. Papildu bīstamībai jāataino tās galvenās bīstamības, kas piemīt citām izstrādājumā esošajām bīstamajām kravām. Ja izstrādājumā ir tikai viens bīstamās kravas priekšmets, papildu bīstamībai(-ām), ja tāda(-s) ir, jābūt tai papildu bīstamībai, ko identificē ar papildu bīstamības zīmi(-ēm) 3.2. nodaļas A tabulas 5. slejā. Ja izstrādājums satur vairāk nekā vienu bīstamas kravas priekšmetu un tie pārvadājuma laikā var savstarpēji bīstami reaģēt, katrs bīstamās kravas priekšmets jāietver atsevišķi (skatīt 4.1.1.6.punktu).

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Izstrādājumi, kas satur bīstamas kravas, c.n.p. - izņēmumi

UN 3363 BĪSTAMAS KRAVAS IZSTRĀDĀJUMOS vai BĪSTAMAS KRAVAS MEHĀNISMOS vai BĪSTAMAS KRAVAS APARĀTOS:

Īpašie noteikumi 3.3.nodaļā

301 Šis ieraksts attiecas uz izstrādājumiem, tādiem kā iekārtas, aparāti vai ierīces, kas satur bīstamās kravas kā atlikumus vai neatņemamu izstrādājuma elementu. To nedrīkst izmantot izstrādājumiem, kuriem 3.2. nodaļas A tabulā jau ir oficiālais kravas nosaukums. Izstrādājumi, ko pārvadā ar šo ierakstu, drīkst saturēt tikai bīstamās kravas, kuru pārvadāšana atļauta saskaņā ar 3.4. nodaļas nosacījumiem (ierobežotos daudzumos). ...

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Izstrādājumi, kas satur bīstamas kravas, c.n.p. - izņēmumi

UN 3363 BĪSTAMAS KRAVAS IZSTRĀDĀJUMOS vai BĪSTAMAS KRAVAS MEHĀNISMOS vai BĪSTAMAS KRAVAS APARĀTOS:

Drīkst izmantot tikai, ja bīstamā krava izstrādājumā ir ierobežotos daudzumos, piemēram, pildspalva satur 5 ml UN 1210 TIPOGRĀFIJAS KRĀSAS

Tad 3.3.nodaļā:

672 Uz izstrādājumiem, tādiem kā iekārtas, aparāti un ierīces, ko pārvadā ar šo ierakstu un kas atbilst īpašajam noteikumam 301, **neattiecas nekādi citi RID noteikumi ar nosacījumu**, ka tās(-ie) ir vai nu:

- iepakotas(-i) stingrā ārējā iepakojumā, kas izgatavots no piemērota materiāla un kam ir adekvāta izturība un konstrukcija attiecībā uz iepakojuma ietilpību un paredzēto lietojumu, un kas atbilst piemērojamajām 4.1.1.1. punkta prasībām; vai
- tiek pārvadātas(-i) bez ārējā iepakojuma, ja iekārtas vai aparāti ir konstruēti un izgatavoti tā, lai bīstamās kravas saturošajām tvertnēm tiktu nodrošināta piemērota aizsardzība.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Izstrādājumi, kas satur bīstamas kravas, c.n.p.

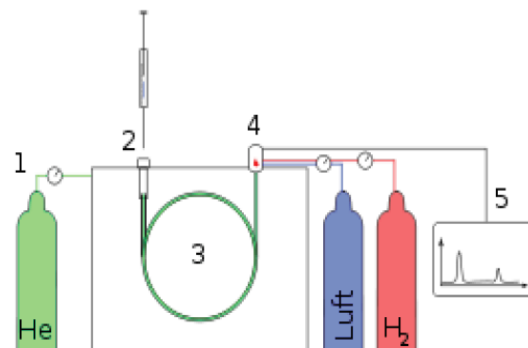
Ja neatbilst UN 3363, tad klasificē ar c.n.p. ierakstu:

contains 2,3,3,3-Tetrafluorpropene („R1234yf“) = UN 3161 2F=2.1, > 0

= UN 3537 ARTICLES CONTAINING FLAMMABLE GAS, N.O.S. (2,3,3,3-Tetrafluorpropene), 2.1

New UN 3537-3548: example: gas chromatographe:

He = UN 1046 2.2, > 120 ml

Air = UN 1002 2.2, > 120 ml

H₂ = UN 1049 2.1, > 0

= UN 3537 UN 3537 ARTICLES CONTAINING FLAMMABLE GAS, N.O.S. (hydrogen, compressed), 2.1

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Izstrādājumi, kas satur bīstamas kravas, c.n.p.

673 Šo izstrādājumu pārvadāšanai 1.10. un 5.3. nodaļas, 5.4.3. sadaļas un 7.2. nodaļas prasības nepiemēro.

5.2.2.1.12. Īpaši noteikumi bīstamas kravas saturošu izstrādājumu, kurus pārvadā ar ANO nr. 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3542, 3543, 3544, 3545, 3546, 3547 un 3548, apzīmēšanai

5.2.2.1.12.1. Uz pakām, kas satur izstrādājumus, vai uz izstrādājumiem, ko pārvadā neiepakotus, jābūt bīstamības zīmēm saskaņā ar 5.2.2.1. punktu, kuras atspoguļo saskaņā ar 2.1.5. sadaļu noteiktās bīstamības, tomēr izstrādājumiem, kas satur arī litija baterijas, netiek pieprasīta litija baterijas marķējuma zīme vai paraugam Nr. 9A atbilstoša bīstamības zīme.

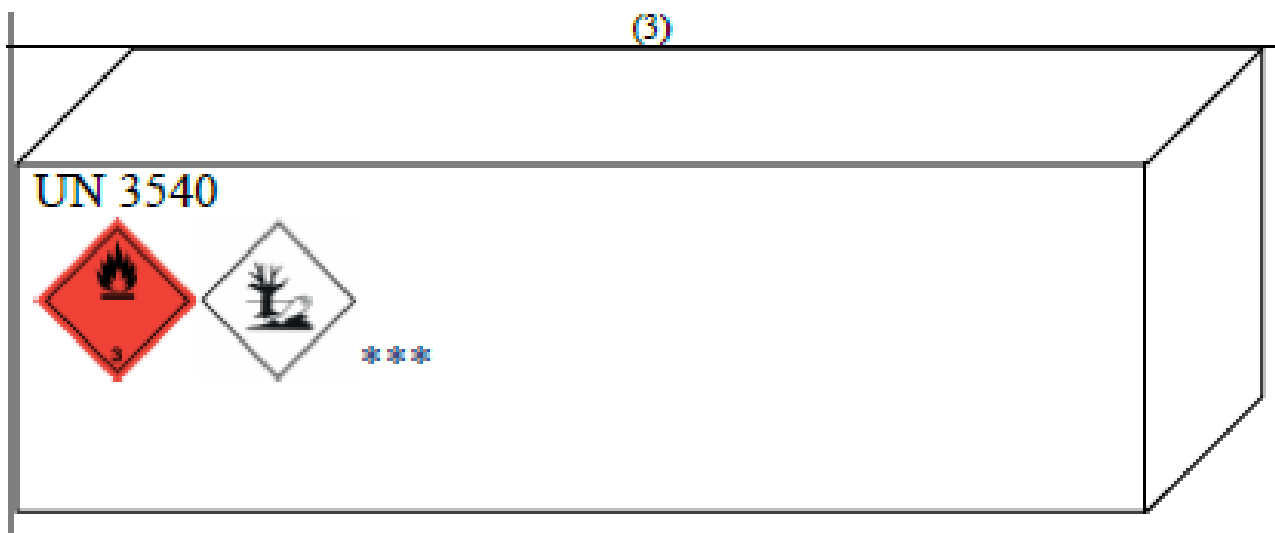
5.2.2.1.12.2. Ja ir jānodrošina bīstamas kravas saturošu izstrādājumu atrašanās paredzētajā orientācijā, tad uz vismaz divām pretējām pakas vai neiepakota izstrādājuma pusēm, kur tas ir iespējams, jābūt norādītām un redzamām 5.2.1.10.1. punkta prasībām atbilstošām orientācijas bultām, šīm bultām norādot pareizu, statenisku virzienu.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Izstrādājumi, kas satur bīstamas kravas, c.n.p.

- Tipogrāfijas krāsa vairāk par 5 l:

- Pārejas noteikumi: **obligāti no 1.01.2023**

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

5.5.4. Bīstamās kravas, kuras satur aprīkojums, ko lieto vai paredzēts lietot pārvadājuma laikā, kuras pievienotas pakām, transporta tarai, konteineriem vai kravas nodalījumiem, vai tur ievietotas

5.5.4.1. Uz bīstamām kravām (piemēram, litija akumulatoru baterijām, degvielas elementa kasetēm), ko satur tāds aprīkojums kā datu reģistratori un kravas izsekošanas ierīces, kas pievienotas pakām, transporta tarai, konteineriem vai kravas nodalījumiem vai tur ievietotas, **neattiecas nekādi RID noteikumi**, izņemot to, ka:

- a) aprīkojumu izmanto vai to paredzēts izmantot pārvadājuma laikā;
- b) ietvertajām bīstamajām kravām (piemēram, litija akumulatoru baterijām, degvielas elementa kasetēm) jāatbilst *RID* noteiktajām, piemērojamajām izgatavošanas un pārbaužu prasībām, un
- c) aprīkojumam jāspēj izturēt triecienus un slodzes, kas rodas parastos pārvadājuma apstākļos.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Tehniski un precizējoši grozījumi

- Iepakošanas instrukcijas
- Transportējamās spiedieniekārtas
- Prasības cisternu konstrukcijai
- Un citi

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Būtiskākās izmaiņas noteikumos 2023.gadā

RID – no 1.01.2023

SMGS 2.pielikums – no 1.07.2023

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Būtiskākās izmaiņas

- Atsevišķs abreviatūru skaidrojums terminiem
- Konteina piekraušanas sertifikātu (5.4.2.) nav fiziski jāpievieno transporta dokumentiem, bet jānogādā jūras pārvadātājam
- Uzliesmojošām pārtikas piedevām (ekstraktiem) divu ANO numuru (UN1169 un UN1197) vietā tikai viens:

UN1197 EKSTRAKTI, ŠķIDRI

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Būtiskākās izmaiņas

**Krāsas uz ūdens emulsijas bāze ir bīstamā krava
UN3082 Videi kaitīgs šķidrums, c.n.p.**

Ja satur kopumā 0,025 % vai vairāk šādu vielu:

- *4,5-dichloro-2-octyl-2H-isothiazol-3-one (DCOIT);*
- *octhilinone (OIT); and*
- *zinc pyrithione (ZnPT);*

Spēkā jau no 1.03.2022, izņēmums sertificētam
iepakojumam līdz 30.06.2025

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Būtiskākās izmaiņas

**Iespējams pārvadāt transportējamās
spiedieniekārtas, kas apstiprinātas Amerikas
Savienotajās Valstīs.**

*pressure receptacles authorized by the United States of America
Department of Transportation and constructed and tested in
accordance with standards listed in Part 178, Specifications for
Packagings of Title 49, Transportation, of the Code of Federal
Regulations I*

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Būtiskākās izmaiņas

**Portatīvās cisternas no ar šķiedru armētas
plastmasas (FRP)
Jauna 6.9.nodaļa**

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Īpaši liels cisternkonteiners

Ietilpība lielāka par 40 000 litriem

Cisternu atbilstības novērtēšana un inspicēšana

Apjomīgi grozījumi, lai veicinātu atbilstības novērtēšanas un inspicēšanas procedūru savstarpēju atzīšanu

- Jaunas redakcijas 1.8.6. un 1.8.7.sadaļām, tās attiecinot ne tikai uz transportējamām spiedieniekārtām un cisternām 2.klases kravām, bet arī uz visām pārējām cisternām, izņemot portatīvās cisternas
- Jauna 6.8.1.5.apakšsadaļa – prasības atbilstības novērtēšanas un inspicēšanas procedūrām
- Saistītie grozījumi citās daļās, piemēram, 4.3.nodaļā

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Cisternu atbilstības novērtēšana un inspicēšana

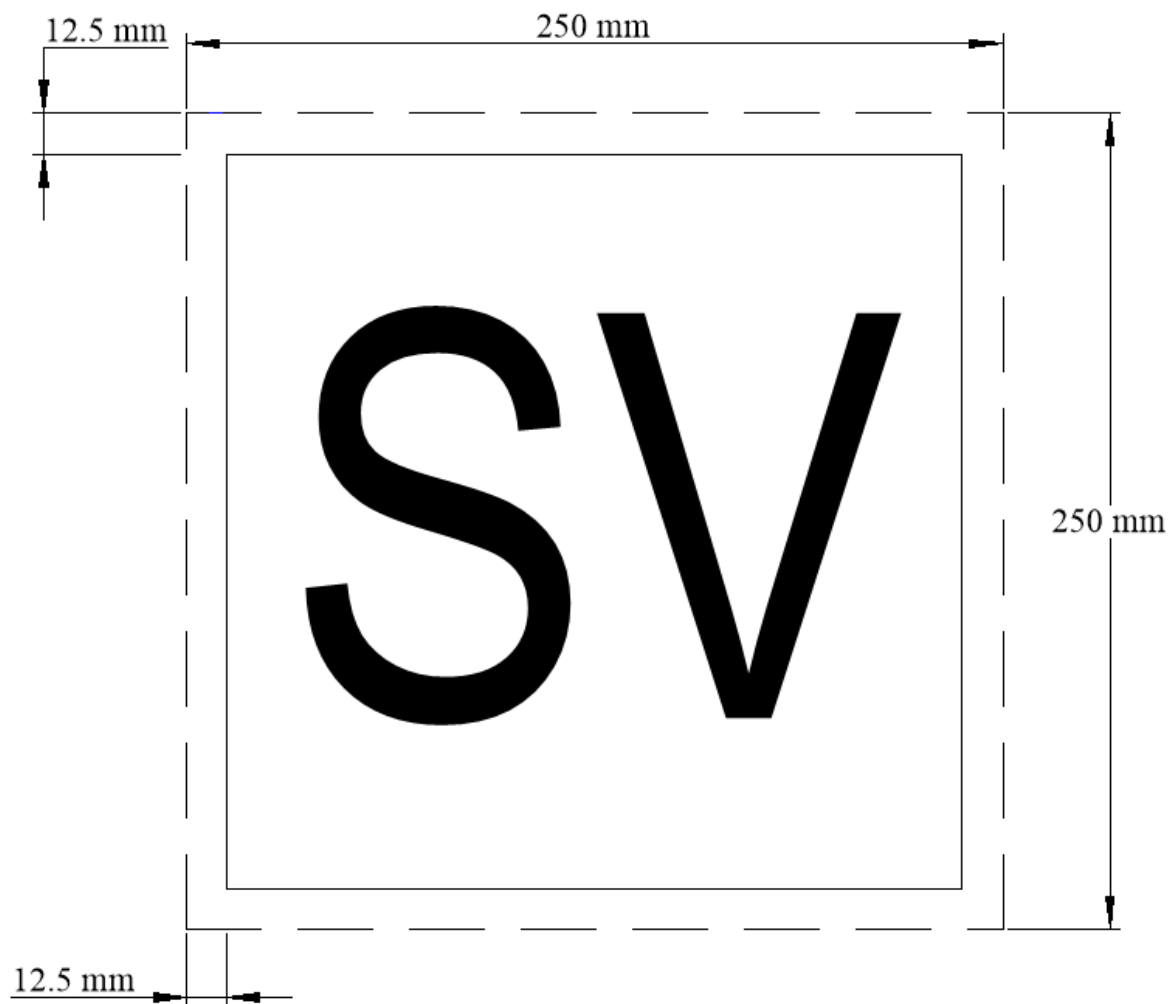
Būtiskākie jaunumi

- Obligāta inspicēšanas institūcijas **akreditācija** atbilstoši inspicēšanas standartam kā A tipa (trešās puses) inspicēšanas institūcijai. Pārejas laiks līdz 31.12.2032
- **Ekspluatācijas uzsākšanas inspicēšana** – inspicēšana pirmajā reģistrācijas valstī un mainoties reģistrācijas valstij
- Tiks atcelta cisternas 3 mēnešu izmantošanas iespēja pēc starpposma inspicēšanas

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Jauna marķēšanas zīme

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Jauna marķēšanas zīme

<https://youtu.be/-G5ph4ls6ig>

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Jauna marķēšanas zīme

- Jauns 6.8.3.2.9.punkts
- **Uzliesmojošu sašķidrinātu gāzu** pārvadāšanai paredzētās **cisternas**, izņemot cisternvagonus, **jāaprīko ar drošības vārstiem.**
- **Cisternvagonus uzliesmojošu gāzu pārvadāšanai var aprīkot** ar drošības vārstiem.
- Cisternas, kas paredzētas **saspiestu gāzu, neuzliesmojošu sašķidrinātu gāzu vai izšķīdinātu gāzu** pārvadāšanai **var aprīkot** ar drošības vārstiem.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Jauna marķēšanas zīme

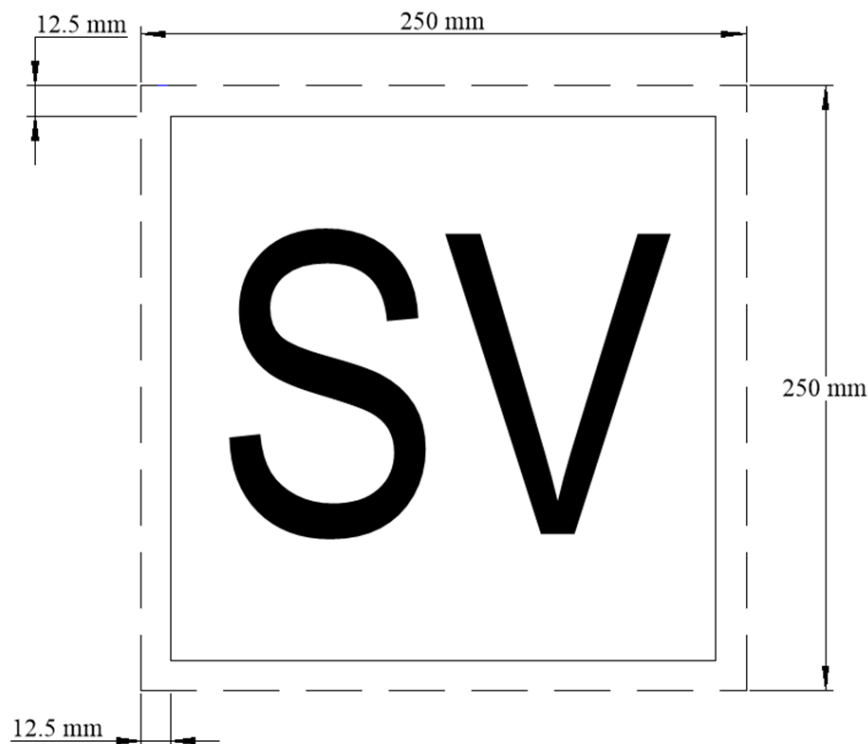
- **Drošības vārstiem**, ja tādi ir, jāatbilst 6.8.3.2.9.1. līdz 6.8.3.2.9.5. punkta **konstruktīvajām prasībām**, piemēram, caurplūdes parametri, plīstošās membrānas u.c.
- Cisternas, kas **izgatavotas līdz 2024.gada 1.janvārim**, kuras neatbilst prasībām attiecībā uz drošības vārstu uzstādīšanu joprojām **drīkst izmantot**

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Jauna marķēšanas zīme

- **Cisternvagoniem** – uz abiem sāniem.
- **Cisternkonteineriem** – no visām 4 pusēm

Cisternām, kuras jau ir ekspluatācijā, marķēšana ir obligāta sākot no nākamās inspicēšanas pēc 31.12.2023.

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Jautājumi?

Valsts dzelzceļa
tehniskā inspekcija

Pēc semināra prezentācija būs ievietota Valsts dzelzceļa tehniskās inspekcijas tīmekļa vietnē www.vdzti.gov.lv sadaļā «Jaunumi»

Ja nepieciešama papildus informācija:

dainis.lacis@vdzti.gov.lv, 29531190

gunta.priedniece@vdzti.gov.lv, 25633985